

START

wystawa poświęcona wybitnym polskim sportowcom

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

niepodległa

ORLEN

Polski Komitet Olimpijski

Polski
Komitet
Paraolimpijski

START

WYSTAWA POŚWIĘCONA WYBITNYM POLSKIM SPORTOWCOM

Wystawa START to hołd złożony polskim sportowcom oraz podziękowanie za ich osiągnięcia na arenach sportowych i poza nimi. Przybliża sylwetki wybitnych polskich olimpijczyków, paraolimpijczyków i trenerów, którzy na przestrzeni ostatniego stulecia dostarczali nam licznych emocji i powodów do dumy.

Starty naszych reprezentantów w międzynarodowych zawodach zawsze budzą zainteresowanie kibiców, jednak żadne z wydarzeń sportowych nie może równać się z Igrzyskami Olimpijskimi. Do największego światowego święta sportu wielu przygotowuje się przez całe życie, a olimpijskie medale stanowią symbol sportowej doskonałości i spełnienia.

Historia polskiego ruchu olimpijskiego obejmuje zarówno wspaniałe sukcesy, jak i trudne wydarzenia dziejowej zawieruchy. W okresie zaborów pięciokrotnie zmagania olimpijskie odbywały się bez zawodniczek i zawodników z orłem na piersi. W 1920 roku polska reprezentacja mimo zaproszenia i rozpoczętych przygotowań nie wzięła udziału w Igrzyskach VII Olimpiady w Antwerpii – sportowcy stanęli wówczas do walki na frontach wojny

polsko-bolszewickiej i Bitwy Warszawskiej, mającej decydujące znaczenie dla historii Europy i Świata.

Cztery lata później na igrzyskach w Paryżu nasza reprezentacja liczyła 81 osób, a w zawodach wystartowała wówczas pierwsza Polka, Wanda Dubieńska we florecie.

Wybitni sportowcy, trenerzy, utalentowani propagatorzy idei olimpijskiej stawali się bohaterkami i bohaterami czasu pokoju.

Towarzysząca im radość z uprawiania sportu, wzajemny szacunek i przyjazne współzawodnictwo oraz poszanowanie zasad rywalizacji fair play stały się wartościami nadrzędnymi dla kolejnych pokoleń sportowców, a także zwykłych ludzi.

Zdobycie olimpijskiego medalu to wielki sukces i międzynarodowy prestiż. W historii sportowych zmaganiań, obfitujących w nieprzewidziane zwroty okoliczności oraz budzących silne emocje, medale nie są jednak najważniejsze. Najważniejszy jest udział w igrzyskach i szlachetne współzawodnictwo, czyli tytułowy START.

Wystawę przygotowało Biuro Programu „Niepodległa” we współpracy z Ministerstwem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Mecenasem wystawy jest spółka PKN Orlen. Wystawę honorowym patronatem objęły Polski Komitet Olimpijski oraz Polski Komitet Paraolimpijski.

Ilustracje: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

START

ORGANIZATORZY:

niepodległa

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

POLSKI LEKKOATLETA OKRESU MIĘDZYWOJENNEGO, MISTRZ OLIMPIJSKI Z LOS ANGELES

Lekkoatleta urodził się 15 stycznia 1907 w Warszawie.

Początki jego kariery biegacza nie były łatwe. W 1928 roku, mimo starań, nie zakwalifikował się do kadry olimpijskiej. Po rozpoczęciu treningów pod okiem Aleksandra Klumberga zaczął odnosić pierwsze sukcesy i bić rekordy Polski w biegach średnich i długich. W 1931

roku ponad 40 razy wystartował w zawodach, a rok później ustanowił dwa rekordy świata w biegach na długich dystansach.

W 1932 roku na Igrzyskach X Olimpiady w Los Angeles zdobył złoty medal w biegu na 10 000 metrów. Sukces Polaka miał

wielkie znaczenie nie tylko sportowe, lecz także obyczajowe, stał się wyrazem patriotyzmu i dodawał otuchy polskiemu społeczeństwu.

Wojna i okupacja przerwały plany mistrza. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku i działał w niepodległościowym podziemiu. Został aresztowany w marcu 1940 roku i rozstrzelany w Palmirach 21 czerwca 1940.

JANUSZ KUSOCIŃSKI

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

START

ORGANIZATORZY:

niepodległa

MECENAS WYSTAWY:

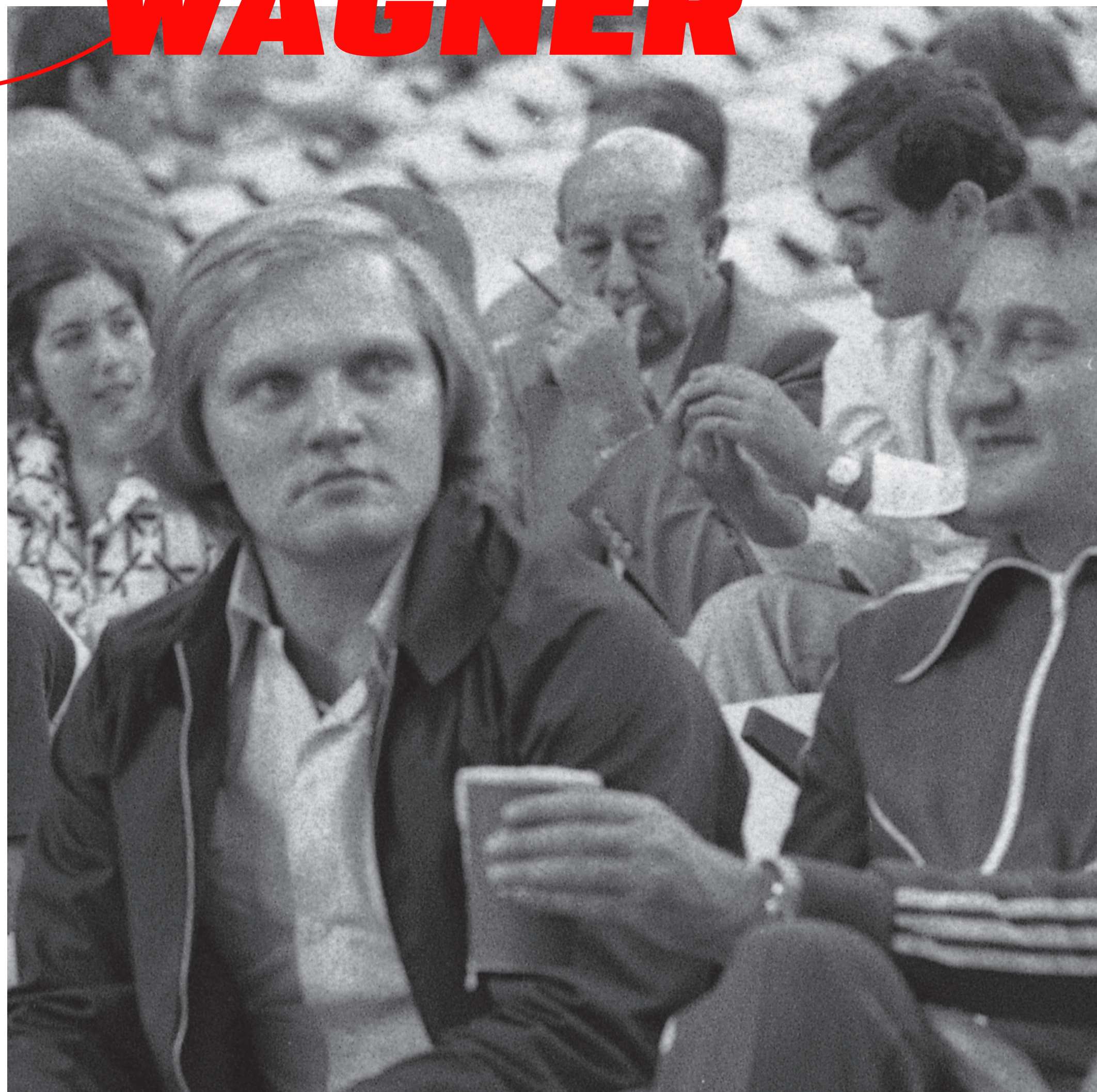

PATRONAT HONOROWY:

HUBERT WAGNER

fot. Leszek Fidusiewicz

SIATKARZ I TRENER SIATKARSKI, JEGO DRUŻYNA ZDOBYŁA ZŁOTY MEDAL W MONTREALU

Siatkarz i trener siatkarski urodził się w Poznaniu 4 marca 1941 roku.

Przez osiem lat występował w Reprezentacji Polski w piłce siatkowej mężczyzn, z którą zdobył brąz na mistrzostwach Europy w 1967 roku.

Po zakończeniu kariery sportowej został trenerem i poprowadził polską reprezentację męską do sukcesów w najważniejszych międzynarodowych turniejach.

W 1974 roku drużyna siatkarzy zdobyła złoty medal mistrzostw świata w Meksyku.

Dwa lata później na Igrzyskach XXI Olimpiady w Montrealu, Polacy wrócili do kraju z olimpijskim złotem.

Siatkarze pod jego wodzą stawali trzykrotnie na podium Mistrzostw Europy.

W latach 1978-1979 Wagner prowadził również kobiecą reprezentację Polski, ponadto odnosił sukcesy z klubowymi drużynami.

Zmarł 13 marca 2002 roku w Warszawie.

PIŁKARZ I TRENER PIŁKARSKI, JEGO ZESPÓŁ ZDOBYŁ ZŁOTY MEDAL W MONACHIUM I SREBRNY W MONTREALU

Piłkarz i trener piłkarski urodził się 2 marca 1921 roku we Lwowie.

Kariere sportową rozpoczął w 1935 i przez 18 lat występował na boiskach w polskich klubach. Następnie kontynuował działalność w ramach sztabów szkoleniowych. W grudniu 1970 został samodzielnym selekcjonerem reprezentacji Polski. Stworzył drużynę marzeń, która pod jego wodzą odniosła wiele sukcesów.

Złoty medal olimpijski zdobyty na XX Igrzyskach w Monachium w 1972 roku do dziś pozostaje największym sukcesem w historii polskiej piłki nożnej.

Cztery lata później na XXI Igrzyskach Olimpijskich w Montrealu polska drużyna zajęła drugie miejsce, a Górski zrezygnował z posady selekcjonera reprezentacji Polski.

Pod jego wodzą polska reprezentacja w latach 1971-1976 rozegrała kilkadziesiąt oficjalnych spotkań, w tym ponad połowę wygrała.

Trener został uhonorowany najwyższym odznaczeniem przyznawanym przez UEFA – Rubinowym Orderem Zasługi.

Zmarł w 23 maja 2006 roku w Warszawie.

fot. Leszek Fidusiewicz

KAZIMIERZ GÓRSKI

START

ORGANIZATORZY:

wierodęła

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

HALINA KONOPACKA

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

Źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

ORGANIZATORZY:

wiepodleża

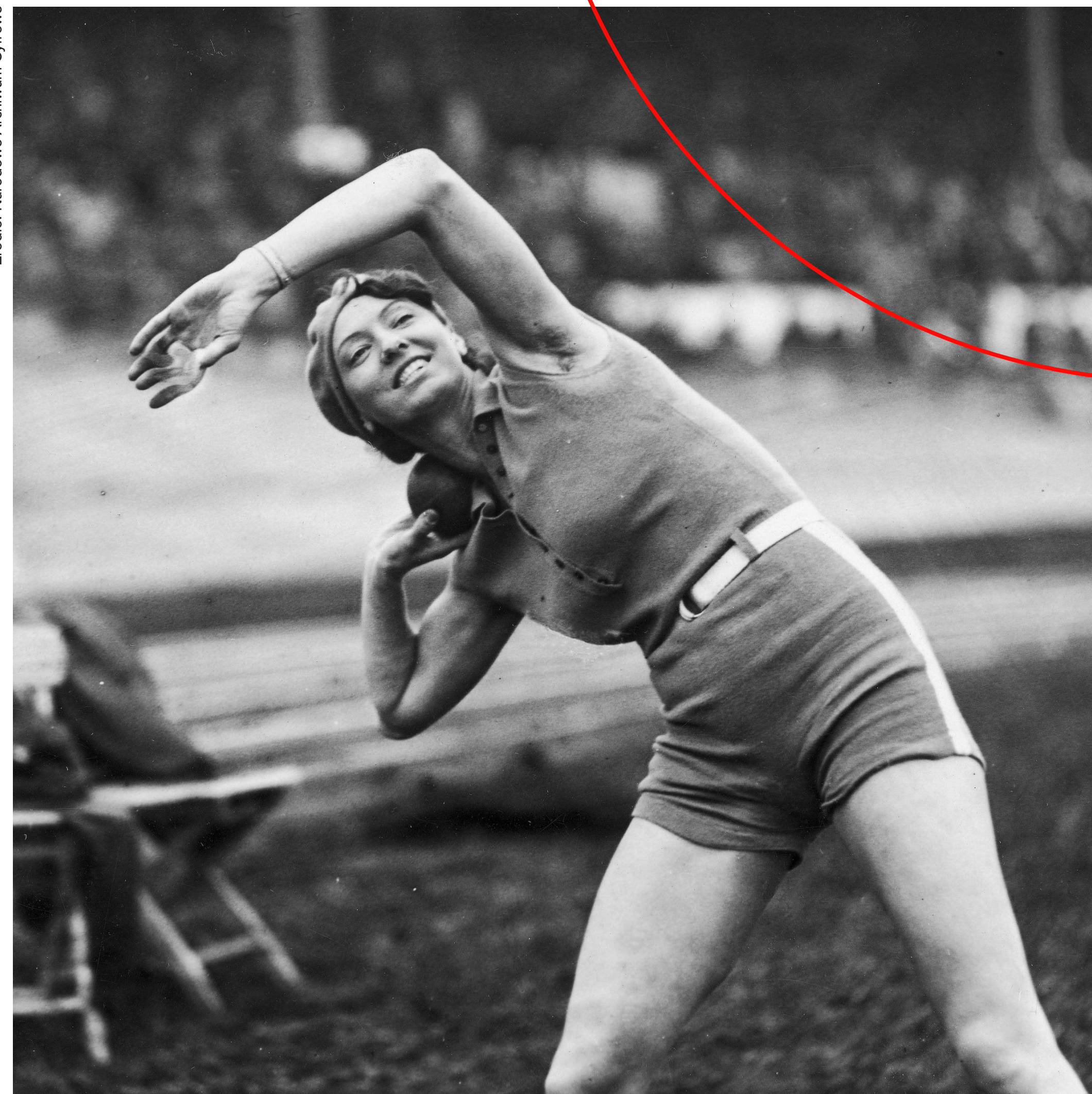
MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

Źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

PIERWSZA POLSKA MISTRZYNI OLIMPIJSKA

Pierwsza polska mistrzyni olimpijska urodziła się 26 lutego 1900 roku w Rawie Mazowieckiej.

Była wszechstronną lekkoatletką, uprawiała także rzut oszczepem, pchnięcie kulą, skok wzwyż, skok w dal oraz biegi.

W 1924 roku zdobyła pierwszy tytuł mistrzowski w rzucie dyskiem osiągając wynik 23,45 metrów.

W 1926 roku pobiła rekord świata rzucając na odległość 34,15 metrów.

Podczas Igrzysk IX Olimpiady w Amsterdamie w 1928 roku wyrzuciła dysk na rekordową odległość 39,62 metra zdobywając tym samym pierwszy złoty medal olimpijski dla Polski. Światowe sukcesy w rzucie dyskiem odnosiła także dwukrotnie podczas Światowych

Igrzysk Kobięcych – w Göteborgu w 1926 i w Pradze w 1930 roku.

W trakcie II wojny światowej wzięła udział w brawurowej ewakuacji złota z Banku Polskiego jako kierowca jednego z aut przewożących cenny kruszec.

Zmarła w 1989 roku na Florydzie.

START

NATALIA PARTYKA

fot. Leszek Fidusiewicz

PARATENISISTKA STOŁOWA, SZEŚCIOKROTNA MISTRZYNI PARAOLIMPIJSKA – Z ATEN, PEKINU, LONDYNU, RIO DE JANEIRO I TOKIO

Pięciokrotna mistrzyni paraolimpijska w paratenisie stołowym urodziła się 27 lipca 1989 roku w Gdańsku bez prawego przedramienia.

Paratenis stołowy uprawia od 7. roku życia. Jest jedną z dwóch olimpijek, które brały udział zarówno w igrzyskach olimpijskich jak i paraolimpijskich. Rywalizuje w zawodach z zawodniczkami pełnosprawnymi i z zawodniczkami z niepełnosprawnościami.

Pierwsze medale – złoty krążek w grze pojedynczej oraz srebrny w grze zespołowej – zdobyła w Atenach na XII Igrzyskach Paraolimpijskich w 2004 roku. Cztery lata później powtórzyła ten sukces na igrzyskach w Pekinie. Na XIV Igrzyskach Paraolimpijskich w Londynie zdobyła złoto i brąz. Podczas XV Igrzysk Paraolimpijskich w Rio de Janeiro w 2016 roku dwa razy stawała na najwyższym stopniu podium. Olimpijskie

złoto wywalczyła także na XVI Igrzyskach Paraolimpijskich w Tokio w 2021 roku.

Czterokrotnie zdobyła mistrzostwo świata i pięciokrotnie stawała na podium mistrzostw Europy.

JUDOKA, DWUKROTNY MISTRZ OLIMPIJSKI Z SEULU I BARCELONY

Urodził się 28 sierpnia 1963 roku w Bytomiu. W świat judo wkroczył w wieku 9 lat.

Jest jednym z trzech judoków na świecie, którzy zdobyli dwa złote medale olimpijskie.

Karierę międzynarodową rozpoczął podczas mistrzostw Europy juniorów w 1981 roku w San Marino (kategoria wagowa do 71 kg), gdzie wywalczył złoty medal.

Ośmiokrotny mistrz Polski, trzykrotny brązowy medalista mistrzostw świata i mistrz Europy z 1990 roku. Na Igrzyskach XXIV Olimpiady w Seulu w 1988 roku wywalczył złoto w kategorii do 78 kg. Dla Polski był to pierwszy w historii złoty medal olimpijski w judo.

Cztery lata później, na Igrzyskach XXV Olimpiady w Barcelonie, znowu stanął na najwyższym stopniu podium, tym razem w kategorii do 86 kg.

Po zakończeniu kariery sportowej wyjechał do Francji, gdzie został trenerem.

fot. Leszek Fidusiewicz

WALDEMAR LEGIEN

START

ORGANIZATORZY:

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

SZYBKOBIEGACZKA, SIEDMIOKROTNA MEDALISTKA OLIMPIJSKA Z MEKSYKU, MONACHIUM I MONTREALU, IKONA RUCHU OLIMPIJSKIEGO

Karierę sportową rozpoczęła w wieku 15 lat. Na swoich pierwszych igrzyskach – w 1964 roku w Tokio – mając zaledwie osiemnaście lat, zdobyła 3 medale olimpijskie: złoto w sztafecie 4x100 metrów, srebro w biegu na 200 metrów i srebrny medal w skoku w dal.

Na następnych Igrzyskach XIX Olimpiady w Meksyku dwa razy stawiała na podium: ze złotem w biegu na 200 metrów oraz z brązem w biegu na 100 metrów. W 1972 roku, podczas Igrzysk XX Olimpiady w Monachium, znów sięgnęła po medal. Ostatnie olimpijskie złoto zdobyła na igrzyskach w Montrealu w 1976 r. na dystansie 400 metrów, ustanawiając rekord świata.

Pięćdziesięciokrotnie reprezentowała Polskę w meczach międzypaństwowych w latach 1963-1980, dwunastokrotnie zostawała rekordzistką świata i pięciokrotnie rekordzistką Europy.

Zmarła 29 czerwca 2018 roku w Warszawie.

IRENA SZEWIŃSKA

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

START

ORGANIZATORZY:

wierodęła

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

MAGDALENA FULARCZYK-KOZŁOWSKA I NATALIA MADAJ-SMOLIŃSKA

Źródło: Polski Komitet Olimpijski

WIOŚLARKI, ZŁOTE MEDALISTKI IGRZYSK OLIMPIJSKICH W RIO DE JANEIRO

Natalia Madaj-Smolińska (ur. 25 stycznia 1988 w Pile) i Magdalena Fularczyk-Kozłowska (ur. 16 września 1986 w Wąbrzeźnie) to polskie wioślarki, które poznały się w Wałczu podczas treningów w kadrze juniorów.

Na Igrzyskach XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro w 2016 roku wystartowały w dwójce podwójnej i zdobyły złoty medal dla Polski.

Natalia startowała w dwójce i czwórce podwójnej, dwukrotnie wygrywała mistrzostwa Europy i jest wicemistrzynią świata z 2014 roku.

Magdalena ma na swoim koncie także brązowy medal Igrzysk Olimpijskich w Londynie w 2012 roku, złoty krążek mistrzostw świata i dwa mistrzostw Europy.

Razem stanowiły bardzo utytułowany zespół, lecz obie zakończyły kariery wioślarskie.

LEKKOATLETA, CHODZIARZ, CZTEROKROTNY MISTRZ OLIMPIJSKI Z ATLANTY, SYDNEY I ATEN

Polski chodźarz urodził się 30 lipca w 1968 roku w Lubaczowie.

Pierwsze sukcesy sportowe odnosił na studiach – w tym okresie zdobył swój pierwszy medal na Mistrzostwach Polski Seniorów.

Czterokrotny mistrz olimpijski: zdobył trzy medale w chodzie na 50 kilometrów oraz jeden w chodzie na 20 kilometrów.

Jedyny na świecie chodźarz, który zdobył dwa złote medale – w chodzie na 20 i 50 kilometrów – na tych samych igrzyskach olimpijskich i trzy w tej samej kategorii z rzędu (w Atlancie w 1996 roku, Sydney w 2000 roku i Atenach w 2004 roku).

Oprócz sukcesów olimpijskich trzykrotnie wywalczył tytuł mistrza świata oraz dwukrotnie – mistrza Europy.

Na mistrzostwach świata w Paryżu w 2003 roku pobił rekord świata w chodzie na 50 kilometrów.

Zakończył karierę w 2004 roku.

Źródło: Polski Komitet Olimpijski

ROBERT KORZENIOWSKI

START

ORGANIZATORZY:

wierodęła

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

RYSZARD SZURKOWSKI

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

fot. Janusz Szewi

KOLARZ, MEDALISTA OLIMPIJSKI Z MONACHIUM I MONTREALU, TRENER KOLARSKIEJ KADRY NARODOWEJ

Urodzony 12 stycznia 1946 roku kolarz pochodził ze Świebodowa.

Został zauważony przez trenera kadry narodowej Henryka Łasaka i zadebiutował w majowym Wyścigu Pokoju w 1969 roku,

w którym zajął drugie miejsce. Wraz z drużyną zdobył srebrny medal na Igrzyskach XX Olimpiady w Monachium w 1972 roku. Wyczyn ten polscy kolarze powtórzyli cztery lata później na Igrzyskach XXI Olimpiady w Mon-

treau. Trzykrotnie zdobył tytuł mistrza świata w kolarstwie szosowym, wielokrotnie sięgał po mistrzostwo Polski.

Zmarł w 1 lutego 2021 roku w Radomiu.

START

ORGANIZATORZY:

wiepodleśca

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

OTYLIA JĘDRZEJCZAK

fot. Leszek Fidusiewicz

PŁYWACZKA, TRZYKROTNA MEDALISTKA OLIMPIJSKA Z ATEN

Pływaczka urodziła się 13 grudnia 1983 roku w Rudzie Śląskiej. Specjalizowała się w stylu motylkowym i dowolnym.

Na XXVII Igrzyskach Olimpijskich w Sydney w 2000 roku szesnastolatce nie udało się zdobyć medalu, ale w półfinale ustanowiła rekord Europy w stylu motylkowym.

W 2002 roku na mistrzostwach Europy w Berlinie pobiła ówczesny rekord świata na 200 metrów stylem motylkowym.

Na kolejnych igrzyskach, w Atenach w 2004 roku, zdobyła trzy krążki: jeden złoty w konkurencji 200 m stylem motylkowym i dwa srebrne: na 100 metrów stylem motylkowym oraz 400 metrów stylem dowolnym.

Dwukrotnie wygrywała Mistrzostwa Świata, a ośmiokrotnie Mistrzostwa Europy, w tym pięciokrotnie na długim basenie i trzykrotnie na krótkim.

Zakończyła karierę sportową w 2014 roku.

PARAOLIMPIJKA, TRZYKROTNA MEDALISTKA PARAOLIMPIJSKA W BIEGACH NARCIARSKICH Z TURYN I VANCOUVER

Paranarciarka urodziła się 14 października w 1977 roku w Rabce-Zdroju.

W dzieciństwie w wyniku wypadku rolniczego straciła obie ręce.

Od 2003 roku odnosiła sukcesy na Mistrzostwach Świata, zdobywając łącznie 13 medali w różnych konkurencjach. Dwukrotnie sięgnęła po złoto – w parabiathlonie na dystansie 12,5 km w Fort Kent w 2005 roku

i w biegu na 5 kilometrów stylem dowolnym w Chanty-Mansyjsku w 2011 roku.

Trzykrotnie reprezentowała Polskę na igrzyskach paraolimpijskich.

Na IX Zimowych Igrzyskach Paraolimpijskich w Turynie w 2006 roku dwukrotnie stawała na najwyższym stopniu podium za bieg na 15 km techniką klasyczną i na 5 km techniką dowolną.

Podczas kolejnych igrzysk paraolimpijskich, w Vancouver w 2010 roku, zdobyła brązowy medal w biegu na 15 kilometrów stylem dowolnym.

Sezon 2011/2012 zakończyła zwycięstwem w Pucharze Świata w paranarciarstwie biegowym, przywożąc do Polski Kryształową Kulę.

Źródło: Polska Agencja Prasowa

KATARZYNA ROGOWIEC

START

ORGANIZATORZY:

wierodępa

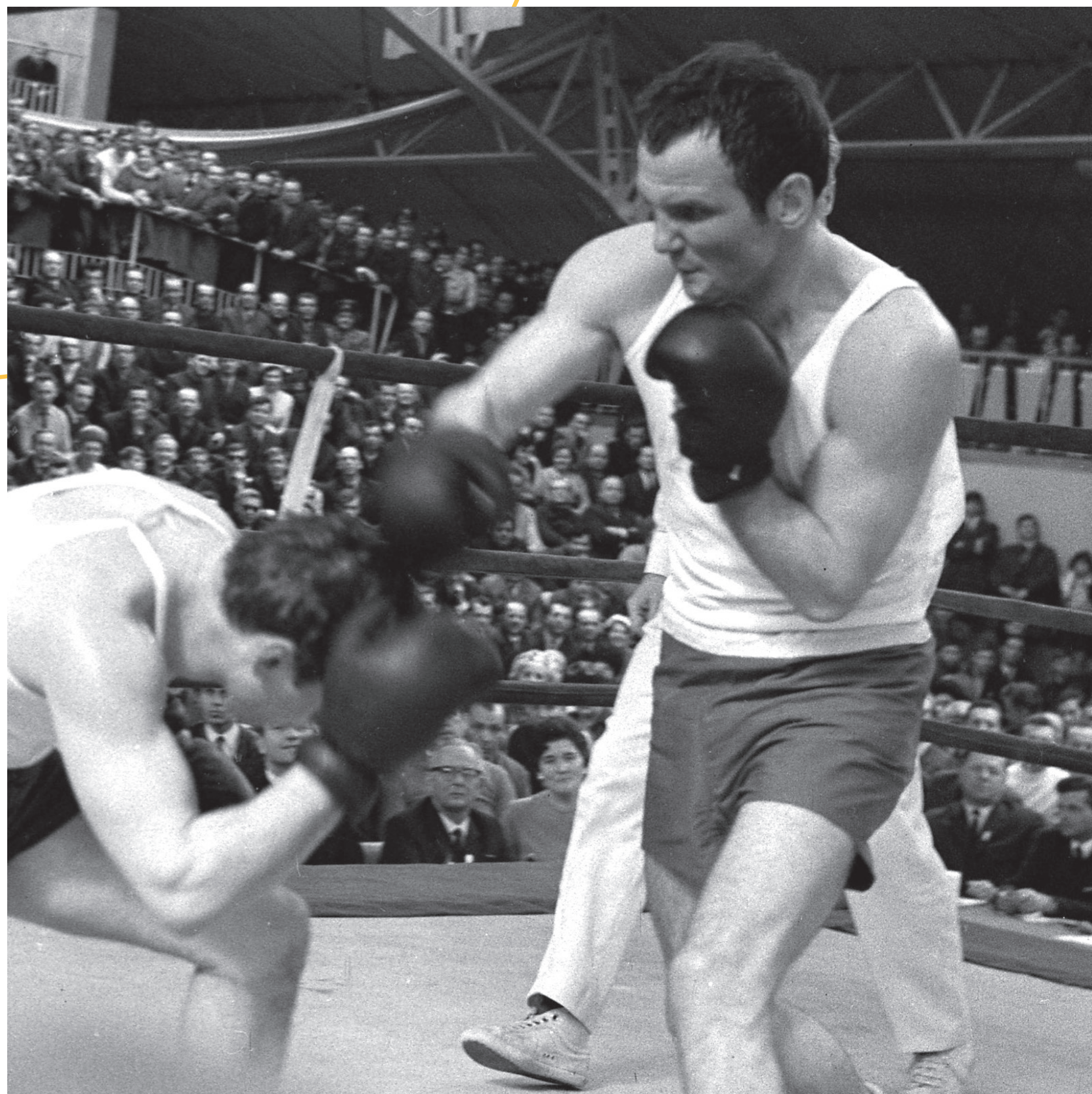
MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

JERZY KULEJ

PIĘŚCIARZ, MISTRZ OLIMPIJSKI Z TOKIO I MEKSYKU

Urodził się 19 października 1940 roku w Częstochowie.

Pierwsze zwycięstwa odnosił w mistrzostwach Częstochowy i Śląska. Pod okiem trenera Feliksa Stamma wystąpił w reprezentacji seniorów w meczu z Jugosławią w 1958 roku. Na Igrzyskach XVIII Olimpiady

w Tokio w 1964 roku zdobył złoty medal w wadze lekkopółśredniej. Cztery lata później, podczas Igrzysk XIX Olimpiady w Meksyku w 1968 roku, obronił tytuł mistrza olimpijskiego. Dwukrotnie sięgnął po tytuł Mistrza Europy w swojej kategorii wagowej.

Stoczył w sumie 348 walk: 317 wygrał, 6 zremisował, a 25 przegrał. Nigdy nie leżał na deskach.

Zmarł 13 lipca 2012 roku w Warszawie.

KAMIL STOCH

SKOCZEK NARCIARSKI, TRZYKROTNY ŻŁOTY MEDALISTA Z SOCZI I PJONGCZANG

Skoczek narciarski urodził się 25 maja 1987 roku. Pochodzi z Zakopanego.

Po raz pierwszy na podium zawodów Pucharu Świata stanął 23 stycznia 2011 roku, zwyciężając w rodzinnym mieście.

Dwa złote medale olimpijskie – indywidualne, na skoczni dużej i normalnej – zdobył na XXII Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Soczi w 2014 roku.

Sukcesami zakończył się też udział w XXIII Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Pjongczang w 2018 roku, na których zajął pierwsze miejsce w konkursie indywidualnym na skoczni dużej i trzecie w konkursie drużynowym (wraz z Maciejem Kotem, Stefanem Hulą i Dawidem Kubackim).

Dwukrotnie zdobył Kryształową Kulę Pucharu Świata w skokach narciarskich, trzykrotnie wygrał Turniej Czterech Skoczni. Dwukrotnie został mistrzem świata, indywidualnie na skoczni dużej w 2013 roku i drużynowo na skoczni dużej w 2017 roku.

Źródło: Polski Komitet Olimpijski

SZTANGISTA, DWUKROTNY MISTRZ OLIMPIJSKI Z TOKIO I MEKSYKU

Polski sztangista urodził się 15 sierpnia w 1935 roku w Grudziądzu.

W 1961 roku wywalczył w Wiedniu pierwszy tytuł mistrza świata w wadze lekkiej. Na najwyższym stopniu podium w tych zawodach stał jeszcze czterokrotnie.

W latach sześćdziesiątych był niekwestionowanym mistrzem wagi lekkiej. Zdobył

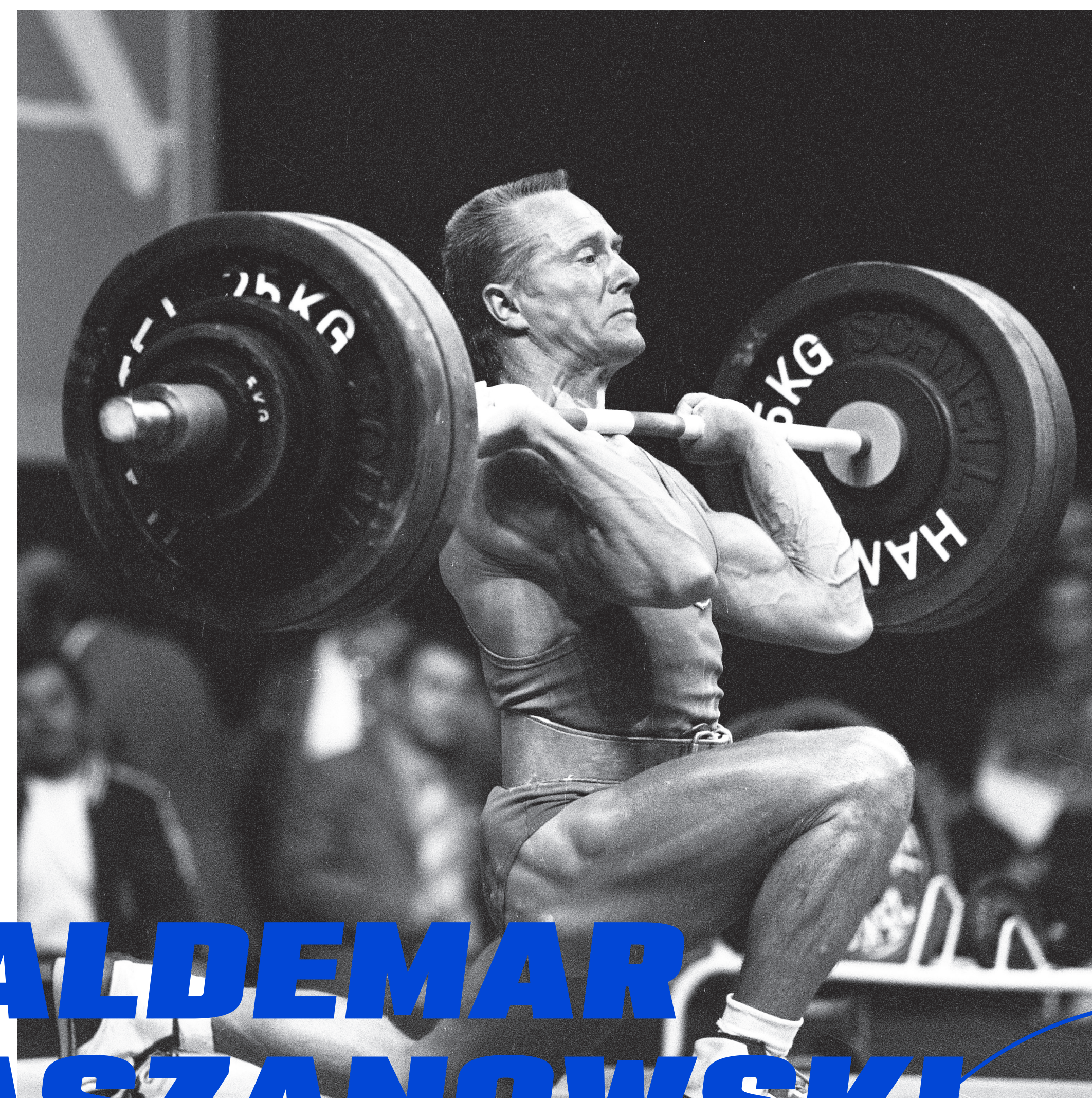
złoto na XVIII Igrzyskach Olimpijskich w Tokio w 1964 roku i obronił je na kolejnych Igrzyskach w Meksyku w 1968 roku.

Sześciokrotnie zostawał mistrzem Europy, a 24 razy bił rekordy świata.

Po zakończeniu kariery zawodniczej w 1973 roku był nauczycielem akademickim i trenerem.

Zmarł 29 kwietnia 2011 w Warszawie.

fot. Janusz Szeński

WALDEMAR BASZANOWSKI

START

ORGANIZATORZY:

wierodłupa

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

TOMASZ MAJEWSKI

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

Źródło: Polski Komitet Olimpijski

KULOMIOT, DWUKROTNY MISTRZ OLIMPIJSKI Z PEKINU I LONDYNU

Urodzony 30 sierpnia 1980 roku kulomiot pochodzi z Nasielska. Uprawia pchnięcie kulą od 15. roku życia.

Tytuł mistrza olimpijskiego zdobył podczas swojego drugiego startu olimpijskiego na Igrzyskach XXIX Olimpiady w Pekinie w 2008 roku.

Cztery lata później na Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie w 2012 roku obronił tytuł mistrza, co zdarzyło się po raz pierwszy w historii pchnięcia kulą.

Trzynastokrotnie był Mistrzem Polski, a dwięciokrotnie bił rekord kraju.

Wielokrotnie zdobywał złote medale w międzynarodowych konkursach, m.in. na halowych mistrzostwach Europy w Turynie w 2009 roku oraz na mistrzostwach Europy w Barcelonie w roku 2010.

Karierę sportową zakończył w 2016 roku.

START

ORGANIZATORZY:

niepodlega

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

ROBERT SYCZ I TOMASZ KUCHARSKI

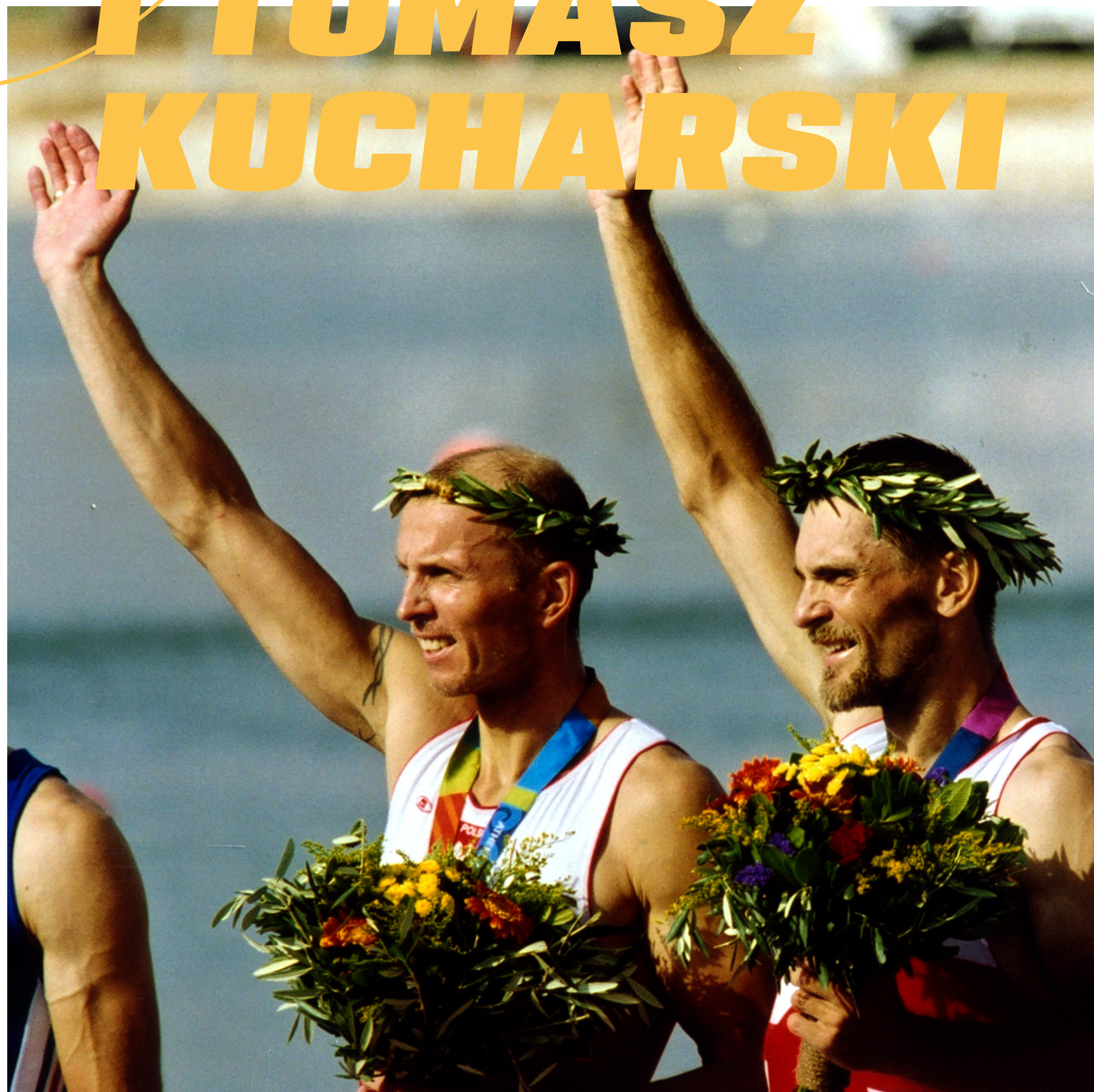

foto. Leszek Fidusiewicz

WIOŚLARZE, DWUKROTNi MISTRZOWIE OLIMPIJSCY Z SYDNEY ORAZ ATEN

Robert Sycz urodził się 15 listopada 1973 roku w Warszawie, zaś o rok młodszy Tomasz Kucharski – 16 lutego w Gorzowie Wielkopolskim.

Latem 1997 roku Kucharski zastąpił dotychczasowego partnera Sycza w osadzie. Od tego czasu wspólnie występowali w wioślarskiej dwójce podwójnej odnosząc sukcesy.

W 1997 roku zdobyli tytuł mistrzów świata, który obronili rok później.

Na Igrzyskach XXVII Olimpiady w Sydney w 2000 roku ich dwójka podwójna wagi lekkiej zdobyła pierwszy dla Polski złoty medal olimpijski w wioślarstwie. Cztery lata później, na Igrzyskach w Atenach, ponownie stanęli na najwyższym stopniu podium.

Łącznie w swojej karierze Kucharski zdobył 5 medali mistrzostw świata, Sycz o jeden więcej.

Tomasz Kucharski zakończył karierę w 2008 roku, a Robert Sycz w 2012 roku.

GIMNASTYK SPORTOWY, MISTRZ OLIMPIJSKI Z SYDNEY I PEKINU

Gimnastyk urodził się 1 marca 1977 w Wodzisławiu Śląskim. Jego dyscypliną jest skok przez stół gimnastyczny (nazywany też skokiem przez konia).

Blanik ma na swoim koncie mistrzostwo świata z 2007 i mistrzostwo Europy z 2008 roku.

Na Igrzyskach XXVII Olimpiady w Sydney w 2000 roku zdobył brązowy krążek.

Na kolejnych Igrzyskach, w 2008 roku w Pekinie, we wspaniałym stylu zdobył złoty medal.

Jest pierwszym Polakiem, którego nazwiskiem nazwano figurę skoku przez konia.

Skok „Blanik” składa się z przerzutu w przód połączonego z dwoma i połową salta w pozycji łamanej po odbiciu od stołu z ramion.

i został zarejestrowany przez Międzynarodową Federację Gimnastyczną pod numerem 332.

Leszek Blanik zakończył karierę w 2010 roku.

foto. Leszek Fidusiewicz

LESZEK BLANIK

START

ORGANIZATORZY:

wiepodleśa

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

MŁOCIARKA, ZŁOTA MEDALISTKA Z LONDYNU, RIO DE JANEIRO I TOKIO

Pochodząca z Rawicza młociarka urodziła się 8 sierpnia 1985 roku.

Zdobyła tytuł mistrzyni świata w 2009 roku w Berlinie, gdzie wynikiem 77,96 m ustanowiła nowy rekord świata w rzucie młotem. Na Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie w 2012 roku została wicemistrzynią olimpijską, jednak 6 lat później wręczono jej złoto,

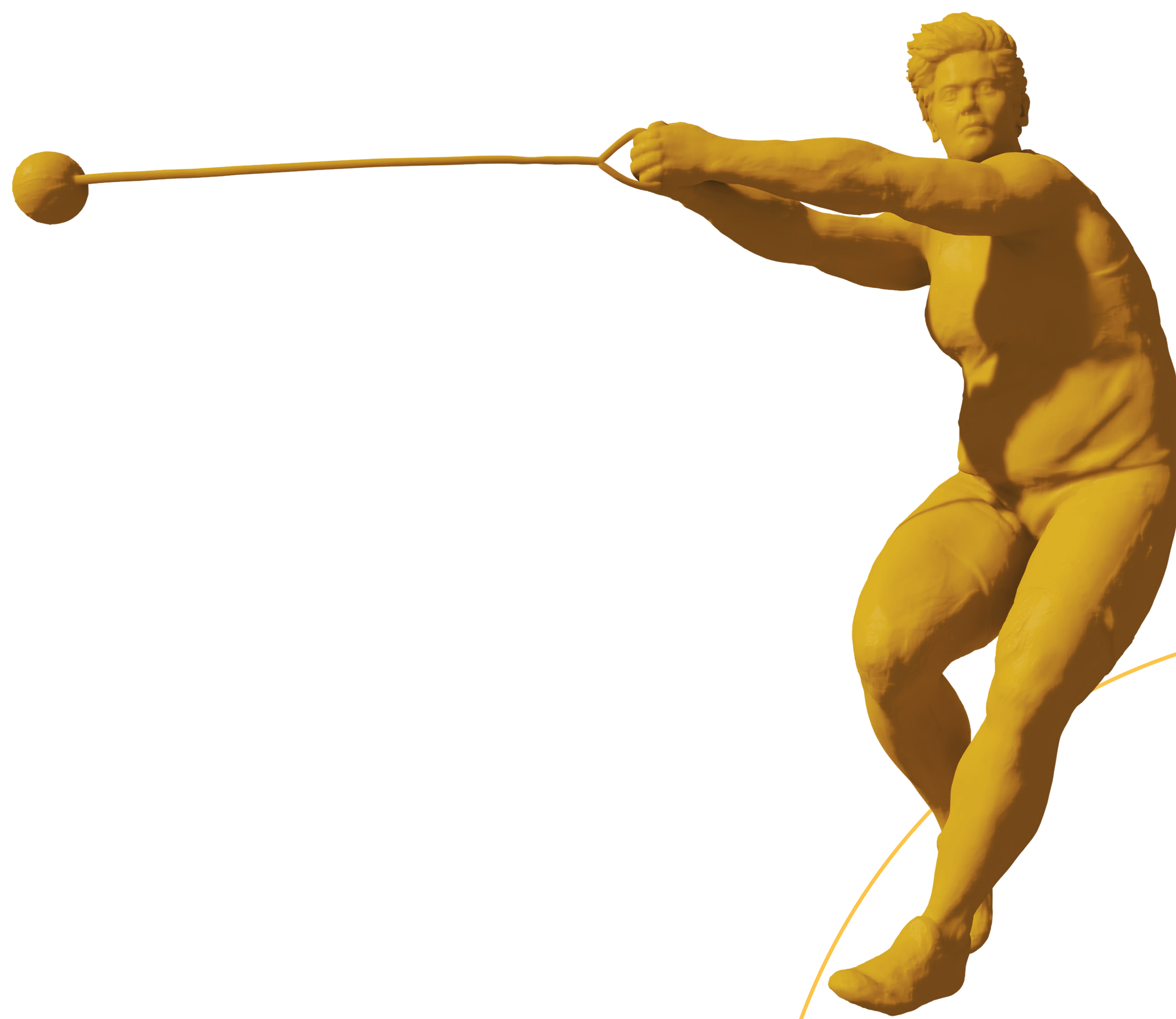
które w związku ze stosowaniem niedozwolonych środków dopingujących odebrano Rosjance Tatianie Łysenko. Medal zadedykowała zmarłej przedwcześnie koleżance, Kamili Skolimowskiej – mistrzyni olimpijskiej w tej samej konkurencji z Sydney (2000).

W 2016 roku na Igrzyskach XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro stanęła

na najwyższym stopniu podium. Jej wynik – rzut na odległość 82,29 metrów – został nowym rekordem olimpijskim i rekordem świata.

W 2021 roku na Igrzyskach XXXII Olimpiady w Tokio po raz trzeci zdobyła olimpijskie złoto.

ANITA WŁODARCZYK

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

START

ORGANIZATORZY:

wierodęła

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

ZBIGNIEW BRÓDKA

Źródło: Polska Agencja Prasowa

PANCZENISTA SPECJALIZUJĄCY SIĘ NA DYSTANSIE 1500 M, MISTRZ OLIMPIJSKI Z SOCZI

Polski panczenista urodził się 8 października 1984 roku w Głownie.

Pierwsze sukcesy odnosił w short-tracku. Od 2008 roku trenował na długim torze.

Na XXII Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Soczi w 2014 roku polski reprezentant

stanął na najwyższym stopniu podium po biegu na dystansie 1500 metrów.

Do olimpijskiego złota dołączył również brązowy medal w konkurencji drużynowej z Konradem Niedzwiedzkim i Janem Szymańskim. W tym samym składzie w 2013 roku zdobyli brąz mistrzostw świata.

W sezonie 2012/2013 jako pierwszy Polak, zdobył Puchar Świata w łyżwiarstwie szybkim na dystansie 1500 metrów.

OSZCZEPNIK, SREBRNY MEDALISTA Z MELBOURNE

Polski oszczepnik urodził się 19 czerwca 1933 roku w Szopienicach (dziś dzielnica Katowic).

Reprezentował Polskę przeszło sześćdziesiąt razy w meczach międzypaństwowych.

Na Igrzyskach XVI Olimpiady w Melbourne w 1956 roku zdobył srebrny medal ustępując miejsca na podium Norwegowi Egilowi

Danielsenowi, któremu do rzutu pożyczył swój oszczep.

Dwukrotnie, w 1954 i w 1958 roku, zdobywał tytuł Mistrza Europy.

Janusz Sidło nazywany był „królem” oraz „artystą” tej specjalności. Był rekordzistą świata i Europy w rzucie oszczepem.

Po zakończeniu kariery zawodniczej w 1973 został trenerem reprezentacji oraz trenerem klubowym, a także szkoleniowcem Polskiego Związku Lekkiej Atletyki.

Zmarł 2 sierpnia 1993 w Warszawie.

fot. Janusz Szeński

JANUSZ SIDŁO

START

ORGANIZATORZY:

wierodęła

MECENAS WYSTAWY:

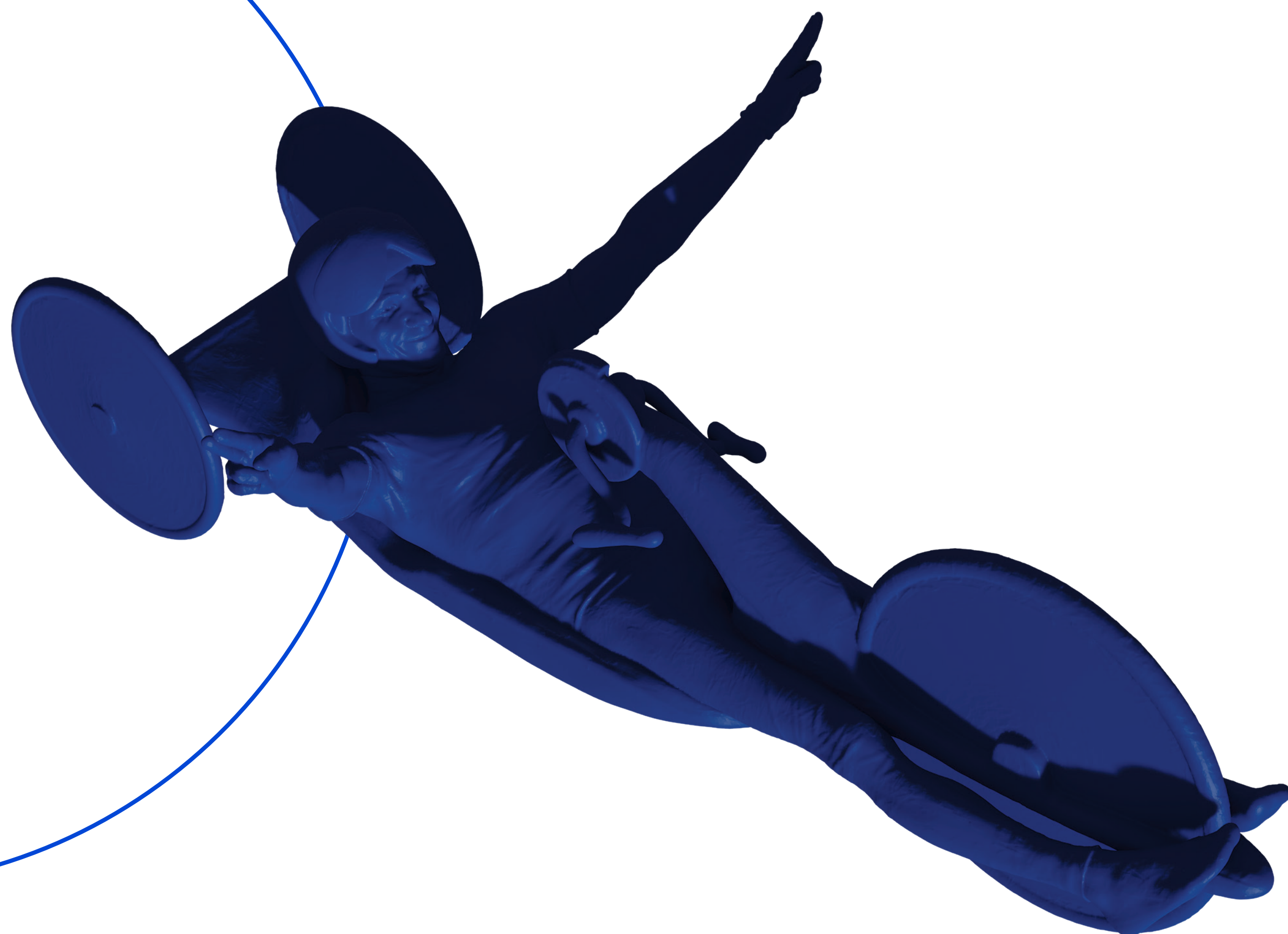
PATRONAT HONOROWY:

RAFAŁ WILK

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

Źródło: Polska Agencja Prasowa

MULTIMEDALISTA, ŻUŻLOWIEC I MISTRZ PARAOLIMPIJSKI W PARAKOLARSTWIE

Rozpoczął karierę żużlową w klubie Stal Rzeszów. Dwukrotnie zdobył Młodzieżowe Drużynowe Mistrzostwo Polski.

Wypadek w 2006 roku, w wyniku którego stracił władzę w nogach, uniemożliwił mu dalsze uprawianie tej dyscypliny. Mimo trudności nie zrezygnował ze sportu. Rozpoczął trening

kolarski na handbike'u – rowerze z napędem ręcznym.

Na XIV Letnich Igrzyskach Paraolimpijskich w Londynie w 2012 roku zdobył dwa złote medale w parakolarstwie szosowym. Cztery lata później z XV Igrzysk Paraolimpijskich w Rio de Janeiro wrócił z dwoma krążkami: złotym

i srebrnym. Czterokrotnie zajmował pierwsze miejsce w Pucharze Świata w handbike'u. Złote medale zdobywał także na Mistrzostwach Świata w Parakolarstwie w latach 2013, 2014 i 2015.

START

ORGANIZATORZY:

wiepodleśa

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

MARIA KWAŚNIEWSKA- MALESZEWSKA

Źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

MEDALISTKA OLIMPIJSKA W RZUCIE OSZCZEPEM PODCZAS IGRZYSK OLIMPIJSKICH W BERLINIE

Lekkoatletka urodziła się 15 sierpnia 1913 roku w Łodzi.

W szkole grała w siatkówkę, koszykówkę i piłkę ręczną, ale sukcesy Haliny Konopackiej zmotywowały ją do zainteresowania się lekkoatletyką.

Po raz pierwszy została mistrzynią Polski w wieku 17 lat w skoku w dal, a Mistrzostwa Polski wygrywała w sumie 14 razy: w skoku w dal, w rzucie oszczepem, w trójskoce oraz w pięcioboju.

Odnosiła sukcesy także w sportach drużynowych. Była mistrzynią Polski w hasełce (grze zbliżonej do piłki ręcznej) w 1932 i 1933 roku oraz w koszykówce w roku 1947.

Jej największym międzynarodowym sukcesem było zdobycie brązowego medalu w rzucie oszczepem na Igrzyskach IX Olimpiady w Berlinie w 1936 roku.

Podczas okupacji niemieckiej brała udział w działaniach w ruchu oporu.

Dzięki fotografii, która została wykonana po ceremonii medalowej w Berlinie, na której jest widoczna z Adolfem Hitlerem, zdołała wydostać wiele osób z obozu przejściowego w Pruszkowie w 1944 roku.

Po zakończeniu kariery sportowej została aktywną działaczką centralnych instytucji sportowych.

Zmarła 17 października 2007 roku w Warszawie.

PIĘCIOBOISTA NOWOCZESNY, MISTRZ OLIMPIJSKI Z MONTREALU

Polski pięcioboista urodził się 9 lutego 1949 roku w Warszawie. W wieku 19 lat zaczął uprawiać pięciobój nowoczesny, w zawodach wykazując się umiejętnością jazdy konnej, szermierki, pływania, strzelania z pistoletu oraz biegu przełajowego.

W 1976 roku w Montrealu, na Igrzyskach XXI Olimpiady zdobył złoty medal indywidualnie. Indywidualnym mistrzem świata został w latach 1977 i w 1981, a wicemistrzem w 1978 i 1979. Drużynowo po tytuł sięgał w 1977, 1978 i 1981.

Karię sportową zakończył w 1985 roku i przeniósł się do USA, gdzie został trenerem tamtejszej reprezentacji.

fot. Leszek Fidusiewicz

JANUSZ PECIAK

START

ORGANIZATORZY:

wiepodleśa

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

SKOCZEK NARCIARSKI, MEDALISTA IGRZYSK OLIMPIJSKICH Z SALT LAKE CITY I VANOCUVER

Skoczek narciarski urodził się 3 grudnia 1977 roku w Wiśle.

W latach 1995–2011 wystąpił w 349 konkursach Pucharu Świata. 39 razy zwyciężał, 92 razy stawał na podium. Na XIX Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Salt Lake City w 2002 roku stawał na podium dwa razy:

ze srebrnym oraz brązowym medalem. Osiem lat później na XXI Zimowych Igrzyskach w Vancouver dwukrotnie został wicemistrzem olimpijskim. Czterokrotnie zdobywał tytuł Mistrza Świata i cztery razy wywalczył Krzyształową Kulę za zwycięstwo w końcowej klasyfikacji Pucharu Świata.

Jego sukcesy rozbudziły zainteresowanie skokami narciarskimi w Polsce i przyczyniły się do rozwoju kolejnego pokolenia wybitnych skoczków.

Zakończył karierę w 2011 roku.

ADAM MAŁYSZ

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

START

ORGANIZATORZY:

wierodęła

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

JOANNA MAZUR

BIEGACZKA, MULTIMEDALISTKA MISTRZOSTW ŚWIATA I EUROPY NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ UCZESTNICZKA LETNICH IGRZYSK PARAOLIMPIJSKICH W RIO DE JANEIRO I TOKIO

Polska biegaczka urodziła się 13 marca 1990 roku w Szczucinie.

W wieku 13 lat straciła wzrok. Podczas startów biega z zasłoniętymi oczami oraz z przewodnikiem, który jest z nią złączony specjalną linką.

W 2016 roku zdobyła mistrzostwo Europy niepełnosprawnych w lekkoatletyce w biegu na 200 metrów.

Rok później została mistrzynią świata w biegu na 1500 metrów, wicemistrzynią na 800 metrów i brąz na 400 metrów.

Na swoim koncie ma również kolejne mistrzostwa Europy: dwa z Berlina z 2018 roku, w biegu na 400 metrów i na 1500 metrów i dwa z Bydgoszczy z 2021 roku w biegu na 400 metrów i na 1500 metrów.

Uczestniczka Letnich Igrzysk Paraolimpijskich w Rio de Janeiro w 2016 roku oraz w Tokio w roku 2021.

Źródło: Polska Agencja Prasowa

SKOCZEK NARCIARSKI, MISTRZ OLIMPIJSKI Z SAPPORO

Skoczek narciarski urodził się 6 sierpnia 1952 w Zakopanem.

Choć jego wyjazd na XI Zimowe Igrzyska Olimpijskie w 1972 roku w Sapporo stał pod znakiem zapytania ze względu na młody wiek i brak doświadczenia, ostatecznie znalazł się w polskiej reprezentacji.

W konkursie na dużej skoczni, w pierwszej serii wylądował na 111 metrze i choć w drugiej oddał dużo słabszy skok, wygrał złoty medal różnicą 0,1 punktu.

Był to pierwszy polski złoty medal zimowych igrzysk olimpijskich. Zgodnie z obowiązującą w tamtych czasach zasadą tzw. „podwójnego

mistrzostwa”, w ramach której medaliści olimpijscy otrzymywali również medale z rąk działaczy Międzynarodowej Federacji Narciarskiej, w 1972 roku został również mistrzem świata.

W reprezentacji Polski występował w latach 1969–1979. Karierę sportową zakończył w 1979 roku.

Źródło: Mieczysław Świderski

WOJCIECH FORTUNA

START

ORGANIZATORZY:

wierodęła

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

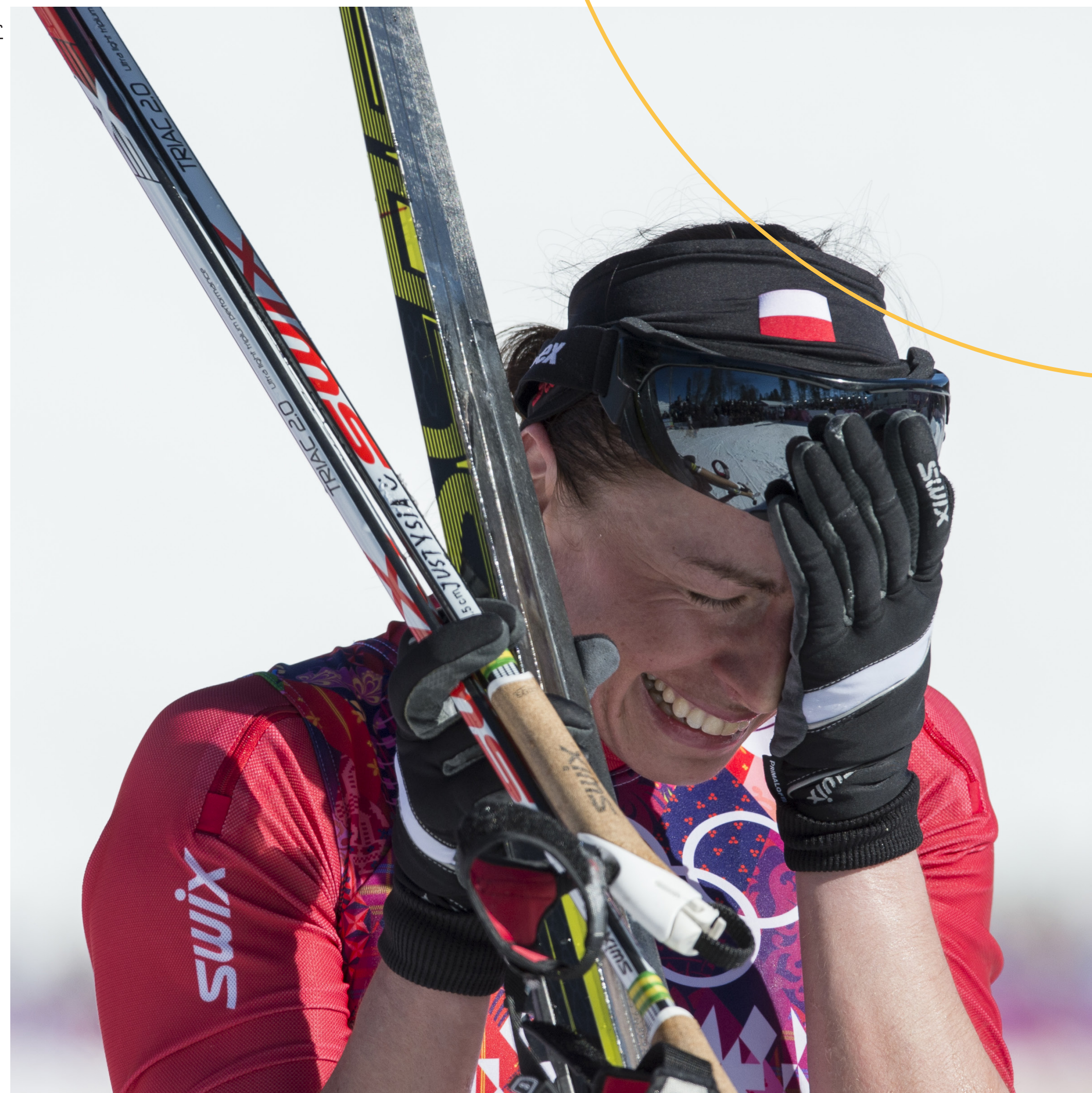

JUSTYNA KOWALCZYK

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

Źródło: Polski Komitet Olimpijski

PIĘCIOKROTNA MEDALISTKA OLIMPIJSKA W BIEGACH NARCIARSKICH Z TURYNU, VANCOUVER I Z SOCZI

Narciarka urodziła się 19 stycznia 1983 roku w Limanowej.

Pierwsze sukcesy odnosiła zdobywając złote medale na Uniwersjadach i na Mistrzostwach świata juniorów w narciarstwie klasycznym. Pierwszy medal olimpijski zdobyła na XX Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Turynie w 2006 roku zajmując trzecie

miejsce w biegu na 30 kilometrów techniką dowolną ze startu wspólnego. Podczas XXI Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Vancouver w 2010 trzykrotnie stała na podium zdobywając złoto, srebro i brąz. Po złoty medal igrzysk olimpijskich ponownie sięgnęła w 2014 roku w Soczi w biegu na 10 km stylem klasycznym.

Czterokrotnie zdobyła Kryształową Kulę za zwycięstwo w końcowej klasyfikacji Pucharu Świata w biegach narciarskich, a w 2009 roku została Mistrzynią Świata w biegu na 15 km stylem łączonym i 30 km stylem dowolnym.

Zakończyła karierę w 2018 roku.

START

ORGANIZATORZY:

wiepodleśca

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

MATEUSZ KUSZNIEREWICZ

fol. Leszek Fiduſiewicz

ŻEGLARZ (KLASA FINN), ŻŁOTY MEDALISTA OLIMPIJSKI Z ATLANTY I BRĄZOWY Z ATEN

Urodził ſię 29 kwietnia 1975 roku. Żeglarz pochodzi z Warszawy.

Żłoty medal Igrzysk XXVI Olimpiady w amerykańskiej Atlancie w 1996 roku w klasie Finn wywalczył mając zaledwie 21 lat.

W Sydney w 2000 roku znalazł ſię tuż za podium, ale cztery lata później,

na Igrzyskach XXVIII Olimpiady w Atenach, zdobył drugi medal olimpijski – tym razem brąz.

Co więcej, dwukrotnie wygrał Mistrzostwa ſwiata w żeglarstwie Finn Gold Cup i dwukrotnie w klasie Star. W klasie Finn dwa razy zoſtał Mistrzem Europy, raz w klasie Star.

Choć w 2012 roku oficjalnie zakończył karierę sportową i zaangażował ſię w działalność społeczną i biznesową, powrócił do rywalizacji w klasie Star. Jeſt mistrzem ſwiata z 2019 roku.

PANCZENISTKA, ZDOBYWCZYNI BRĄZOWEGO MEDALU NA IGRZYSKACH W SQUAW VALLEY 1960

Łyżwiarka urodziła ſię 1 kwietnia 1931 roku w Zieluniu.

Po szkole zoſtała nauczycielką w Elblągu. Pierwszy tytuł mistrzyni Polski w łyżwiarstwie szybkim zdobyła w wieku 21 lat.

W 1960 roku na VIII Zimowych Igrzyskach Olimpijskich w Squaw Valley wywalczyła brązowy medal na dystansie 1500 metrów.

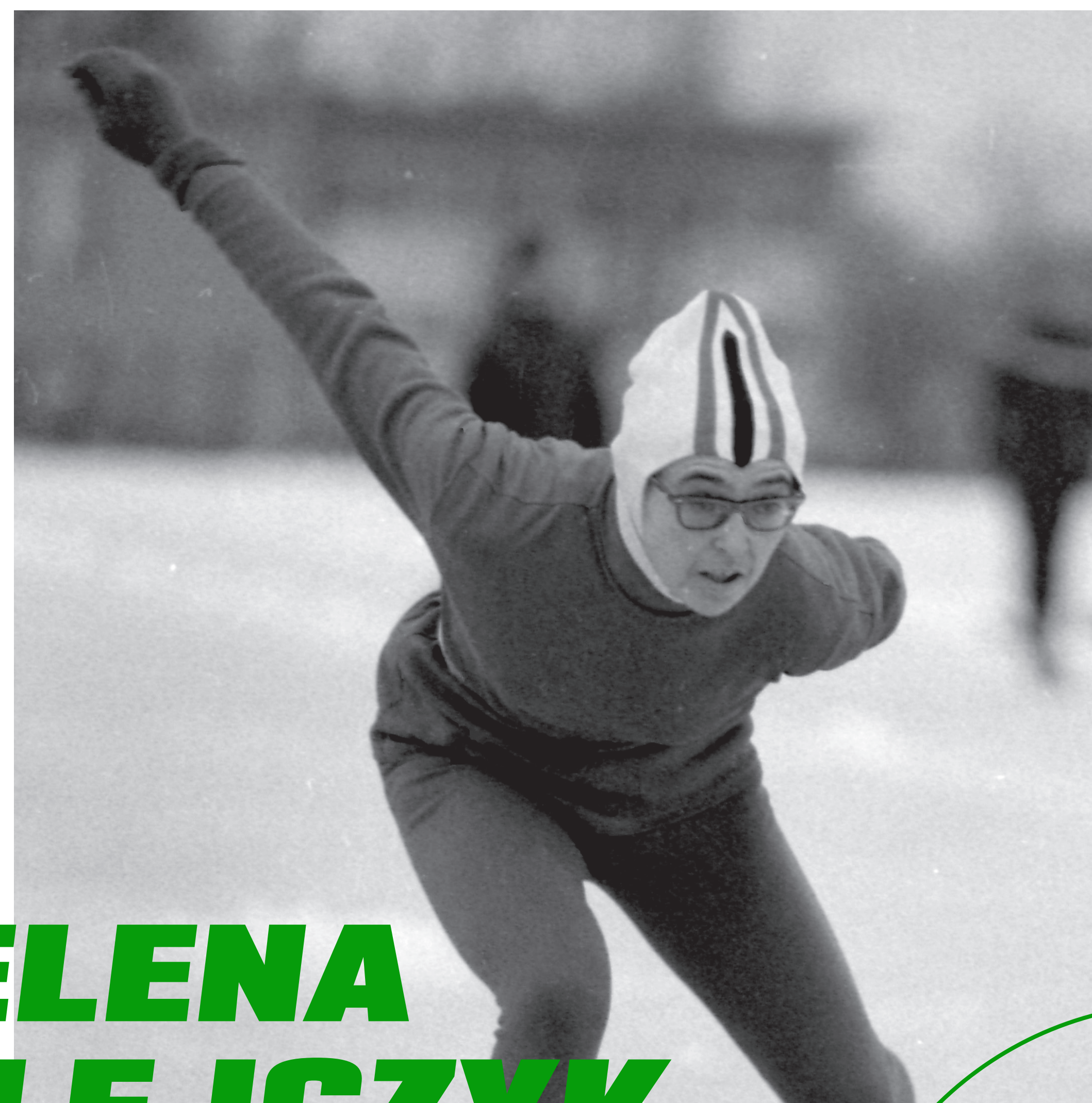
Także w 1960 roku, na Mistrzostwach ſwiata w łyżwiarstwie szybkim w wieloboju w Östersund zajęła drugie miejsce w wyścigu na 1000 m i zdobyła srebrny medal (choć w łącznej klasyfikacji była piąta).

W ciągu kariery zdobyła 37 tytułów mistrzyni Polski i uſtawiła wiele rekordów.

Po zakończeniu kariery wróciła do pracy pedagogicznej i trenerskiej w elbląskiej Olimpii.

Do 75. roku życia startowała w zawodach dla weteranów.

fol. Januſz Szewiński

HELENA PILEJCZYK

START

ORGANIZATORZY:

wiepodleśa

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

FLORECISTA, CZTEROKROTNY MEDALISTA OLIMPIJSKI - Z TOKIO, MEKSYKU I MONACHIUM, GDZIE ZDOBYŁ DWA MEDALE

Szymierz urodził się 10 maja 1939 roku w Poznaniu.

Po raz pierwszy swoje możliwości zademonstrował podczas mistrzostw świata juniorów w Warszawie w 1957 roku, gdzie wywalczył 4. miejsce. W kolejnych latach wielokrotnie stawał na podium w konkursach drużynowych

i indywidualnych. Pięciokrotnie zdobył tytuł wicemistrza świata, dwadzieścia pięć razy zostawał mistrzem podczas międzynarodowych turniejów. W karierze zdobył 4 medale olimpijskie: srebro w Tokio w 1964 roku we florecie drużynowym, brąz w Meksyku 1968 w tej samej dyscyplinie i dwa złota w Monachium

w 1972 roku: we florecie drużynowym oraz indywidualnie. Stał się pierwszym Polakiem, który zdobył dwa złote medale podczas jednych igrzysk.

Zmarł 5 maja w 2008 roku w Bronxville.

WITOLD WOYDA

Ilustracja: Maciej Hrynyszyn, Sebastian Lautsch

START

ORGANIZATORZY:

wierodępa

MECENAS WYSTAWY:

PATRONAT HONOROWY:

